

امنیت اقتصادی در گفتمان مقام معظم رهبری
و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

www.ketab.ir

مؤلف: امین نورزاده قرا

اقتصادی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: نورزاده قرا، امین، ۱۳۷۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: امنیت اقتصادی در گفتمان مقام معظم رهبری و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران / مولف امین نورزاده قرا
مشخصات نشر	: تهران: آفتاب گیتی، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۸۸ ص. : مصور (رنگی)، جدول.
شابک	: ۲۶۰۰۰۰۰ ریال ۸-۳۸۷-۳۱۴-۶۲۲-۹۷۸ :
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۸۰ - ۸۸
موضوع	: امنیت اقتصادی -- ایران Economic security -- Iran
موضوع	: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -- دیدگاه درباره امنیت اقتصادی
موضوع	: Khamene'i, Sayyed Ali, Leader of IRI, ۱۹۳۹ -- Views on economic security
موضوع	: ایران. قانون اساسی (جمهوری اسلامی) Iran. Qanun assasi (Jomhuri Eslami)
موضوع	: امنیت اقتصادی -- ایران -- سیاست دولت Economic security -- Government policy -- Iran
موضوع	: ایران -- سیاست اقتصادی -- آینده نگری Iran -- Economic policy -- Forecasting
رده بندی کنگره	: HC۴۸۰
رده بندی دیویی	: ۳۳۰.۹۵۵۳۳۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۱۶۳۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

www.ketab.ir

عنوان : امنیت اقتصادی در گفتمان مقام معظم رهبری و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
نویسنده: امین نورزاده قرا
طراح جلد: جهان طراح
نشر و پخش : موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی
نوبت چاپ : اول، ۱۴۰۲
شمارگان : ۲۰۰ نسخه
چاپ : سورنا
قیمت : ۲۶۰۰۰۰ تومان
شابک : ۸-۳۸۷-۳۱۴-۶۲۲-۹۷۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی : تهران میدان انقلاب ضلع جنوب شرقی - نبش خیابان ۱۲ فروردین - ساختمان ولیعصر - پلاک ۱۳۱۴ - طبقه دوم واحد ۷
www.aftabegiti.com نشر و پخش همراه : ۰۹۱۲۳۳۴۲۳۶۲ - ۰۲۱۶۶۹۶۹۸۳۷

پیشگفتار

با پایان گرفتن دوره جنگ سرد و کاهش نسبی درجه اهمیت جنبه‌های نظامی امنیت ملی و افزایش اهمیت جنبه‌های دیگر، به خصوص بعد اقتصادی، امنیت ملی، نمود آشکارتری یافت. درحالی که در گذشته قدرت اقتصادی فقط به عنوان مبنایی برای تقویت قدرت نظامی محسوب می‌شد، امروزه بعد اقتصادی امنیت ملی به تدریج به عنوان نقطه مرکزی امنیت ملی درآمده است. بعد اقتصادی امنیت ملی که به امنیت اقتصادی مشهور است یکی از وجوه اصلی امنیت ملی محسوب می‌شود. اصولاً امنیت اقتصادی، حمایت از منافع اقتصادی یک کشور برای مانع شدن از اقدامات، فعالیت‌ها و حوادث تهدیدکننده این منافع است.

یکی از وظایف دولت در زمینه رشد و توسعه اقتصادی، برقراری نظم و امنیت اقتصادی است. نبود امنیت اقتصادی، شرایط و فضایی را در جامعه ایجاد می‌کند که همه فعالیت‌های اقتصادی از رونق می‌افتد و تنها در سایه آرامش و حاکمیت قانون است که فعالیت‌های اقتصادی قابل اجرا و پیگیری است. اشکالات در زیرساخت نظام اقتصادی کشور، تحریم‌های خارجی، بیکاری و... از یک سو در رشد جرائم اقتصادی به عنوان عامل اصلی نقش و جایگاه ویژه خود را ایفاء می‌کنند و از سوی دیگر عواملی مانند عدم برخورد موثر با مجرمین اقتصادی و شناسایی بسترهای مستعد کننده جرم (ضعف قوانین، بی‌توجهی سازمان‌ها و...) می‌توانند نقش اساسی در رشد مفاسد اقتصادی داشته باشند.

فصل اول: بررسی مبانی و مفاهیم امنیت اقتصادی	۱
۱-۱- مقدمه	۲
۱-۲- امنیت اقتصادی	۳
۱-۳- پژوهش های انجام شده در زمینه امنیت اقتصادی	۶
۱-۳-۱- پژوهش های داخل ایران	۶
۱-۳-۲- پژوهش های خارج از ایران	۹
۱-۴- سطوح امنیت اقتصادی	۱۰
۱-۴-۱- امنیت اقتصادی فردی	۱۰
۱-۴-۲- امنیت اشتغال و درآمد	۱۱
۱-۵- امنیت اقتصادی در سطح ملی	۱۱
۱-۶- امنیت سرمایه گذاری	۱۳
۱-۷- شاخص های امنیت اقتصادی	۱۳
۱-۷-۱- درآمد ملی	۱۳
۱-۷-۲- تورم	۱۴
۱-۸- تأثیرات امنیت اقتصادی	۱۵
۱-۸-۱- تأثیر بر سرمایه گذاری مولد	۱۵
۱-۸-۲- تأثیر بر نرخ ارز	۱۶
۱-۸-۳- تأثیر بر سطح قیمتها و قدرت خرید پول ملی	۱۷
۱-۸-۴- تأثیر بر رشد اقتصادی	۱۷
۱-۹- خلاصه فصل	۱۸
فصل دوم: امنیت اقتصادی در پرتو قانون اساسی	۲۰
۲-۱- مقدمه	۲۱
۲-۲- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲۲
۲-۳- جایگاه اقتصاد در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲۲
۲-۴- امنیت اقتصادی در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲۴
۲-۵- خلاصه فصل	۲۹
فصل سوم: امنیت اقتصادی در گفتمان مقام معظم رهبری	۳۱

۳-۱- مقدمه.....	۳۲
۳-۲- اقتصاد ایران با توجه به فرمایشهای مقام معظم رهبری (دامت برکاته).....	۳۲
۳-۳- سیاستهای کلی امنیت اقتصادی.....	۳۴
۳-۴- اقتصاد مقاومتی.....	۳۵
۳-۵- شاخصهای کلی اقتصاد مقاومتی.....	۳۶
۳-۵-۱- استفاده از ظرفیتهای مشارکت مردمی.....	۳۶
۳-۵-۲- حمایت از تولید ملی و کالاهای داخلی.....	۳۸
۳-۵-۳- رشد فناوری و اقتصاد دانش بنیان.....	۳۹
۳-۵-۴- مبارزه با مفاسد اقتصادی.....	۴۰
۳-۵-۵- ارتقای عدالت اجتماعی.....	۴۲
۳-۶- اقتصاد مقاومتی، نسخه بومی و اسلامی سند توسعه پایدار سازمان ملل.....	۴۳
۳-۷- تحریم.....	۴۶
۳-۸- بی ثباتی اقتصادی؛ مهمترین تهدید داخلی علیه امنیت اقتصادی کشور.....	۴۷
۳-۸-۱- اصلاح مکرر قوانین.....	۴۸
۳-۸-۲- پراکندگی قوانین.....	۵۰
۳-۹- تحریم های اقتصادی؛ تهدید کنندهترین مؤلفه خارجی در اقتصاد ایران.....	۵۱
۳-۹-۱- استفاده از پیمانهای پولی دوجانبه.....	۵۳
۳-۱۰- ضرورت استفاده از دیپلماسی اقتصادی.....	۵۵
۳-۱۰-۱- دیپلماسی اقتصادی.....	۵۵
۳-۱۰-۲- معاونت اقتصادی وزارت خارجه.....	۵۶
۳-۱۱- استفاده از ظرفیتهای معاهدات و موافقت نامههای بینالمللی.....	۵۸
۳-۱۱-۱- معاهدات حمایت از سرمایهگذاری.....	۵۸
۳-۱۱-۲- موافقت نامههای تجارت ترجیحی دو یا چندجانبه.....	۵۹
۳-۱۲- بهره گیری از ظرفیتهای سازمانهای بینالمللی و منطقههای اقتصادی.....	۶۰
۳-۱۳- خلاصه فصل.....	۶۱
فصل چهارم: دیپلماسی مدبرانه: الگوی برآمده از چهار دهه مقاومت اقتصادی در ایران	
پس از انقلاب اسلامی.....	۶۲

۶۳	۴-۱- مقدمه
۶۳	۴-۲- تبیین رابطه دیپلماسی و توسعه اقتصادی
۶۴	۴-۲-۱- قدرت و توسعه اقتصادی
۶۵	۴-۲-۲- امنیت و توسعه اقتصادی
۶۶	۴-۲-۳- مشارکت فعال در نهادهای منطقه‌ای و بین‌المللی
۶۶	۴-۲-۴- دیپلماسی و فرصت‌سازی بین‌المللی
۷۰	۴-۳- دیپلماسی اقتصادی
۷۲	۴-۴- سطوح دیپلماسی اقتصادی
۷۲	۴-۴-۱- سطح داخلی
۷۳	۴-۴-۲- سطح خارجی
۷۴	۴-۵- مؤلفه‌ها و راهبردهای دیپلماسی اقتصادی و قدرتمندی ایران
۷۴	۴-۵-۱- حفظ یکپارچگی، حاکمیت تمامیت ارضی و استقلال
۷۵	۴-۵-۲- تقویت بخش خصوصی و آزادسازی اقتصادی
۷۷	۴-۵-۳- دستیابی به علم و فناوری
۷۸	۴-۶- خلاصه فصل
۷۹	نتیجه‌گیری
۸۰	منابع

شکل (۱-۱): تأثیر گذاری امنیت اقتصادی بر تأمین رفاه اجتماعی	۱۸
شکل (۱-۲): شاخص های مهم امنیت اقتصادی در قانون اساسی	۲۵
شکل (۱-۳): رابطه عموم و خصوص من وجه توسعه پایدار و اقتصاد مقاومتی	۴۶
شکل (۱-۴): ارتباط دیپلماسی و توسعه اقتصادی (یافته های محقق)	۶۷
شکل (۲-۴): ویژگی های دیپلماسی مدیرانه	۶۹

- جدول (۱-۲): امنیت اقتصادی در قانون اساسی ۲۹
- جدول (۱-۳): اصلاحیه و الحاقیه های قانون تأمین اجتماعی ۴۹

فصل اول:
مفاهیم امنیت اقتصادی
www.ketab.ir